

مجموعه فعالیت‌های آموزشی

برای کودکان ۳/۵ تا ۴ ساله

کار دستی

دبیر و طراح مجموعه: نبی‌الله صادقیان

مؤلفان: مهدی دریاافزون

با همکاری شیرین برزین، ترانه فرصت، سیده عاصمه رستم کلایی

تصویرگر: تارا پارس‌نیک

بسترن

سرشناسه	: دریا افزون، مهدی
عنوان و نام پدیدآور	: کاردستی / مؤلفان مهدی دریا افزون با همکاری شیرین برزین، ترانه فرصت، سیده عاصمه رستم کلایی، تصویرگر تارا پارس نیک.
مشخصات نشر	: تهران: مبتکران: پیشروان، ۱۳۹۰
مشخصات ظاهری	: ۲۸ ص.: مصور (رنگی): جدول
فروست	: مجموعه فعالیت آموزشی برای کودکان ۳/۵ تا ۴ ساله / دبیر و طراح مجموعه: نبی الله صادقیان.
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۰۷-۱۰۵۳-۱
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
یادداشت	: گروه سنی: الف.
موضوع	: آموزش قبل از مدرسه
موضوع	: آموزش قبل از مدرسه -- فعالیت های فوق برنامه
موضوع	: کودکان -- هوش آزمایی
شناسه افزوده	: برزین، شیرین،
شناسه افزوده	: فرصت، ترانه،
شناسه افزوده	: رستم کلایی، سیده عاصمه،
شناسه افزوده	: پارس نیک، تارا
شناسه افزوده	: صادقیان، نبی الله، دبیر
رده بندی دیویی	: ۱۳۸۹.۵۹۷.۳۲/۳۸۲
شماره کتابشناسی ملی	: ۹۵۴۵۶۲۲

مبتکران

مجموعه فعالیت های آموزشی (فعالیت های یاددهی - یادگیری)

شرکت آموزشی و فرهنگی مبتکران

برنامه ریزی، اجرا و نظارت: مؤسسه رشد و توسعه برنامه ریزی آموزشی فروغ

دبیر و طراح مجموعه: نبی الله صادقیان

مؤلفان: مهدی دریا افزون با همکاری شیرین برزین، ترانه فرصت، سیده عاصمه رستم کلایی

نظارت بر تولید محتوا: فتح الله فروغی

امور هنری قبل از چاپ: مؤسسه فرهنگی و هنری طراحان ایمان

تصویرگر: تارا پارس نیک

ویراستار: انسیه اسدیان

نوبت چاپ: اول

شمارگان: ۳۰۰ نسخه

سال چاپ: ۱۳۹۰

لیتوگرافی: سحر گرافیک

شابک: ISBN: 978-964-07-1053-1

مجموعه فعالیت‌های آموزشی (فعالیت‌های یاددهی - یادگیری) برای کودکان ۲ تا ۶ سال در پاسخ به نیاز والدین، مربیان مراکز پیش‌دبستانی و علاقه‌مندان به حوزه‌ی آموزش در این سنین طراحی و آماده شده است.

این مجموعه از ۸ بسته‌ی آموزشی برای کودکان ۲ تا ۲/۵ ساله، ۲/۵ تا ۳ ساله، ۳ تا ۳/۵ ساله، ۳/۵ تا ۴ ساله، ۴ تا ۴/۵ ساله، ۴/۵ تا ۵ ساله، ۵ تا ۵/۵ ساله و ۵/۵ تا ۶ ساله تشکیل شده است. در هر بسته‌ی آموزشی ۱۰ عنوان کتاب وجود دارد که شامل یک جلد راهنمای عمل برای مربیان و والدین و ۹ جلد کتاب برای کودکان می‌باشد.

- کتاب راهنمای عمل ضمن آشنا ساختن والدین و مربیان با ویژگی‌های رشد و نحوه‌ی ارتقاء همه‌جانبه‌ی آن در هر سطح سنی کودک، به نحوه استفاده و چگونگی انجام فعالیت‌های آموزشی پیش‌بینی شده در کتاب‌های کودک می‌پردازد.

- ۹ جلد کتاب آموزشی کودکان با عناوین قصه‌ی بازی، شعر، نقاشی، کاردستی، نمایش خلاق، مهارت‌های زندگی، مهارت‌های تفکر و فعالیت‌های علمی وجود دارد که در هر کدام ۱۰ فعالیت آموزشی به همراه دستور العمل پیش‌بینی شده است. بین فعالیت‌های کتاب‌های ویژه کودک در هر بسته آموزشی (۹۰ فعالیت آموزشی) برای یک گروه سنی و همین طور در سطح ۸ بسته آموزشی (۷۲۰ فعالیت آموزشی) ارتباط همه‌جانبه و منسجمی وجود دارد. توضیح بیشتر این که عناوین فعالیت‌های کتاب‌های قصه، شعر و ... برای همه گروه‌های سنی ذکر شده مشترک بوده و بر اساس نیازها و اولویت‌های کودکان انتخاب شده است. این عناوین عبارتند از: بدن من، خانواده، وسایل، خوراکی‌ها، محیط اطراف، جانداران، زمین و آسمان، مشاغل، سفر و وسایل ارتباط جمعی.

در واقع می‌توان گفت ابعاد این عناوین در همه‌ی کتاب‌ها تکرار شده و دست‌مایه‌ی فعالیت‌ها قرار گرفته است، این عمل باعث می‌گردد که یادگیری واقعی و مؤثر در کودکان با تمرین و تکرار به صورت‌های مختلف اتفاق افتد، باید دانست یادگیری عمیق در کودکان زمانی تحقق می‌یابد که یک موضوع از زوایای مختلف مورد توجه قرار گیرد.

در پایان لازم می‌دانم از مؤسسه رشد و توسعه برنامه‌ریزی آموزشی فروغ، انتشارات مبتکران، کلیه همکاران محترم که در تهیه این مجموعه همکاری و مساعدت‌های لازم را با این جانب داشته‌اند، تشکر و قدردانی نمایم و امیدوار باشم که این مجموعه مورد توجه والدین، مربیان و فرهیختگان عرصه آموزشی قرار گیرد و پدید آورندگان از نظرات ارزشمند ایشان بهره‌مند گردند.

دبیر و طراح مجموعه

شاید در این دوره سنی به نظر آید که کودک در کسب مهارت‌های دستی با دوره‌ی قبلی (۳/۵-۳ سالگی) تفاوت محسوسی ندارد ولی به یاد داشته باشیم که کسب تجربیات و مهارت‌ها در تمام دوران رشد کودک کاملاً مستمر و تدریجی است. کودک هنوز از لمس کردن رنگ و چسب، ایجاد تغییر شکل در مواد و تکرار یک فعالیت لذت می‌برد. رنگ‌ها را صرفاً از روی کنجکاو روی هم می‌گذارد و در پایان اغلب به رنگ قهوه‌ای تیره می‌رسد. تکرار در ساختن و خراب کردن اشیاء گلی و خمیری، هم‌چنان مشهود است.

شاید در قیچی و پاره کردن کاغذ با دست مهارت بیش‌تری پیدا کرده باشد و یا در چسباندن دقت بیش‌تری به خرج دهد ولی هنوز تکه‌تکه کردن و بریدن کاغذ برایش عملی لذت‌بخش است و چسباندن تکه‌ها در کنار هم به او احساس قدرت و اعتماد می‌دهد. حدود ۵ الی ۲۰ دقیقه روی فعالیت‌ها تمرکز می‌کند که البته این زمان کاملاً نسبی و وابسته به شرایط و نوع فعالیت و روحیه کودک می‌باشد. به جز پرورش توانایی‌های عمومی در ابعاد ذهنی، عاطفی و حرکتی، تحقق اهداف زیر در مجموعه حاضر دنبال می‌شود:

- تقویت مهارت‌هایی از قبیل پاره کردن، قیچی کردن، پیچیدن کاغذ فویل به دور اجسام و چسباندن.

- ساختن اشیاء با مواد شکل‌پذیری مثل مایع کنتل و مشاهده حالت‌های مختلف ماده.
- ایجاد بستری مناسب برای مشارکت در فعالیت‌های خانه و کسب حس اعتماد به خود و لذت بردن (فعالیت شکل‌سازی با مایع کنتل).
- کودک با ساختن کاردستی‌های کاربردی و استفاده از دورریزها، هم استفاده از امکانات محیط را تجربه می‌کند و هم از بازی کردن و استفاده از وسیله ساخته شده لذت می‌برد. (فعالیت سطل زباله، جعبه صداساز، لانه پرنده، قاب عکس و دوربین) و ...
- یادآوری می‌گردد که با در نظر گرفتن دو اصل آزادی و لذت بردن است که ما به اهداف نهان و آشکار در این مجموعه دست خواهیم یافت.

در کار با کودک به نکات ذیل توجه شود:

وسایلی لازم برای انجام فعالیت‌ها در جدول صفحه ۵ کتاب آمده است. هنگام کار، به جای تذکره‌های پی‌درپی به کودک، از لباس یا روپوش مناسب، زیرانداز و تمهیدات دیگر استفاده شود. در انجام فعالیت‌ها، هنوز استفاده از حسب‌هایی توصیه می‌شود که کودک بتواند آن‌ها را با دست لمس کند و هم‌چنین خمیرهایی که با مواد خوراکی تهیه می‌شود. به نمونه‌ای از روش ساخت خمیر در زیر اشاره شده است.

دستورالعمل خمیربازی:

نمک $\frac{۳}{۴}$ فنجان، آرد ۲ فنجان، پودر رنگ خوراکی یا پودر زلاتین، چند قطره روغن مایع، مقدار لازم آب، به‌طوری که خمیر نه چسبنده و نه خشک باشد.